

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/21/2017
Identifikačné číslo spisu: 7707211870
Dátum vydania rozhodnutia: 17.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7707211870.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v spore žalobcu ZACHEM, a. s. Strážske, so sídlom Námestie osloboditeľov 70, 071 01 Michalovce, IČO: 31 730 191, zastúpeného Mgr. Zuzanou Bďžochovou, advokátkou, so sídlom Palkovičova 16, 821 08 Bratislava, za účasti intervenienta na strane žalobcu Slovenská chemická spoločnosť, a. s., so sídlom Námestie osloboditeľov 70, 071 01 Michalovce, IČO: 31 723 713, zastúpeného Mgr. Zuzanou Bďžochovou, advokátkou, so sídlom Palkovičova 16, 821 08 Bratislava, proti žalovanej JUDr. Viere Kotvanovej, Notársky úrad so sídlom Nám. sv. Martina 9, 908 51 Holíč, právne zastúpenej JUDr. Samuelom Baránikom, advokátom, so sídlom Podjavorinskej 7, 811 03 Bratislava, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/35/2014-915 z 9. júna 2015, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaná m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom č. k. 3Cb/101/2008-833 z 23. septembra 2013 zamietol žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia k rukám advokáta JUDr. Samuela Baránika v sume 346,02 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 21Cob/35/2014-915 z 9. júna 2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. V odôvodnení rozsudku odvolací súd podrobne uviedol odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že žalobou v znení pripustenej zmeny (uznesením č. k. 3Cb/101/2008-628 z 24.05.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.06.2011) sa žalobca domáhal proti žalovanej určenia, že „právny úkon zloženia peňazí vo výške 10.784.264,50 Sk do notárskej úschovy notárky JUDr. Viery Kotvanovej, so sídlom Notárskeho úradu v Holíči, vykonaný dňa 24.05.2006 spoločnosťou ENERGY

SK, a. s., IČO: 36 232 718, so sídlom Námestie sv. Martina 9, 908 51 Holíč ako likvidátorom žalobcu v mene žalobcu, ktorý je zaznamenaný v Notárskej zápisnici zo dňa 24.05.2006, spísanej notárkou JUDr. Vierou Kotvanovou, so sídlom Notárskeho úradu v Holíči sp. zn. N 77/2006, Nz 20210/2006, NCRI 20104/2006, je neplatný“ a ďalej tiež určenia, že „všetky právne úkony vykonané spoločnosťou ENERGY SK a. s., IČO: 36 232 718, so sídlom Námestie sv. Martina 9, 908 51 Holíč ako likvidátorom žalobcu v mene žalobcu dňa 24.05.2006, ktoré sú zaznamenané v Notárskej zápisnici, spísanej notárkou JUDr. Vierou Kotvanovou, so sídlom Notárskeho úradu v Holíči dňa 24.05.2006, sp. zn. N 77/2006, NZ 20210/2006, NCRI 20104/2006, a to: žiadosť o spísanie notárskej zápisnice, žiadosť o prijatie peňazí do notárskej úschovy, vyhlásenie o účele zloženia peňazí do notárskej úschovy, vyhlásenia o osobe, ktorej majú byť zložené a prijaté peniaze vydané, vyhlásenie o vzdaní sa dispozičného práva nakladať so zloženými peniazmi, vyhlásenie o zaplatení zálohy na súdnych poplatkoch a ďalšie náklady súvisiace so súdnou úschovou a právny úkon vyhlásenia notárky JUDr. Viery Kotvanovej o prijatí peňazí do notárskej úschovy, sú neplatné“.

4. Vedľajším účastníkom (intervenientom) na strane žalobcu je spoločnosť Slovenská chemická spoločnosť, a. s., so sídlom v Michalovciach, ktorá súdu oznámila svoj vstup do konania oznámením, ktoré súd prvej inštancie prijal dňa 2.05.2008 a v ktorom zdôvodnila svoj vstup do konania na strane žalobcu z titulu najväčšieho akcionára žalobcu, ktorý má legitímny záujem na ochrane záujmov, investícií a majetku spoločnosti žalobcu, pretože rozhodnutím súdu vo veci samej bude dotknuté aj jej právne postavenie. Slovenská chemická spoločnosť, a. s. so sídlom v Michalovciach sa stala v konaní vedľajším účastníkom na strane žalobcu v zmysle ust. § 93 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

5. Z výsluchu žalovanej a tiež z Notárskej zápisnice N 77/2006, NZ 20210/2006, NCRI 20104/2006 z 24.05.2006 (ďalej aj „notárska zápisnica“) súd prvej inštancie zistil, že ju spísala žalovaná v pozícii notárky, napísaná bola na Notárskom úrade v Holíči a jej obsahom je osvedčenie o prijatí peňazí do notárskej úschovy v sume 10.643.836 Sk. Notárska zápisnica bola spísaná pred účastníkmi Ing. Milanom Špakom a Ing. Viliamom Staníkom, ktorí sú označení ako štatutárni zástupcovia spoločnosti ENERGY SK, a. s., ktorá je podľa ust. § 72 Obchodného zákonníka v zmysle vykonateľného uznesenia Okresného súdu Košice I sp. zn. 27Cb/263/2004-2008 z 20.03.2006 likvidátorom spoločnosti ZACHEM, a. s. Strážske. V notárskej zápisnici je uvedené, že peniaze majú byť vydané tomu, kto ako majiteľ predloží vlastnú zmenku vystavenú dňa 24.10.2001 vystaviteľom ZACHEM, a. s. Strážske pre prvého majiteľa: RAWSON Holding, a. s. na sumu 10.643.836 Sk, ktorá bola splatná dňa 30.04.2002. V notárskej zápisnici (okrem iného) bolo obsiahnuté vyhlásenie zložiteľa o vydaní peňazí majiteľovi vlastnej zmenky, lehota na odovzdanie peňazí (odovzdanie peňazí určenému príjemcovi odovzdá notár najneskôr do 15 dní odo dňa spísania notárskej zápisnice a v prípade, ak takýto príjemca nebude známy alebo sa v určenej lehote neprihlási, zloží prijaté peniaze do úschovy príslušnému súdu) a údaj o upovedomení zložiteľa o odovzdaní peňazí. Keďže oprávnené osoby - príjemcovia neprevzali zložené peniaze v lehote 15 dní odo dňa spísania notárskej zápisnice, uplynutím uvedenej lehoty žalovaná vykonala úkony v súlade so spísanou notárskou zápisnicou, t. j. podala návrh na prijatie peňazí do súdnej úschovy na Okresný súd Senica, ktorý v zmysle ust. § 105 ods. 2 OSP postúpil vec z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresnému súdu Michalovce, na ktorom sa vec viedla pod sp. zn. 15U 15/2006. Podaním z 27.10.2008 žalovaná vzala späť návrh na prijatie peňazí do súdnej úschovy, pričom Okresný súd Michalovce uznesením sp. zn. 15U 15/2006 zo 7.11.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2008, konanie zastavil.

6. Z dodatku č. 1 k notárskej zápisnici zo 17.10.2008, spísaného na Notárskom úrade v Holíči notárkou JUDr. Vierou Kotvanovou vyplýva, že za spoločnosť ZACHEM, a. s. Strážske ho spísali Mgr. Vladislav Byrsa ako predseda predstavenstva a za spoločnosť Nas CZ, a. s. D. W. ako splnomocnenec z dôvodu, že spoločnosť ZACHEM, a. s. Strážske požiadala o zmenu podmienok notárskej úschovy peňazí tak, že zmyslom notárskej úschovy je poskytnúť deklaráciu účastníkom právneho vzťahu z vlastnej zmenky pre prvého majiteľa RAWSON Holding, a. s. na sumu 10.643.836 Sk, splatnej dňa 30.04.2002 v sídle vystaviteľa a že predmet plnenia existuje a po splnení podmienok určených zložiteľom budú peniaze vydané oprávnenej osobe. Vyhlásenie zložiteľa definuje vzdanie sa dispozičného práva nakladať s

peniazmi, ktoré sú predmetom úschovy, z čoho vyplýva, že zložiteľ vzdaním sa dispozičného práva nemal v úmysle naplniť podstatu zabezpečovacej úschovy, ale mal vôľu ponechať notárovi právo disponovať s peniazmi z dôvodu uhradzovacieho charakteru predmetnej notárskej úschovy. Peňažné prostriedky zložené zložiteľom do notárskej úschovy za účelom uhradiť záväzok zložiteľa z vlastnej zmenky v prospech oprávnenej osoby pochádzajú od zložiteľa, ktorý za účelom ich získania vstúpil do právneho vzťahu s treťou osobou titulom zmluvy o pôžičke. Zmluvnými stranami zmluvy o pôžičke zo 17.10.2002 sú zložiteľ ZACHEM, a. s. Strážske v právnom postavení dlžníka a spoločnosť ENERGY SK, a. s. v právnom postavení veriteľa. Zložiteľ vyhlásil, že ku dňu spisania dodatku č. 1 majiteľom predmetnej pohľadávky zo zmluvy o pôžičke je na základe jej postúpenia postupník - spoločnosť Nas CZ, a. s., pričom dodatok č. 1 obsahuje vyhlásenie o tom, že podmienky notárskej úschovy nemožno zmeniť/doplniť alebo iným spôsobom modifikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasného prejavu zložiteľa a zároveň vedľajšieho účastníka.

7. Zo spisu Okresného súdu Košice I. sp. zn. 27Cb/263/04 súd prvej inštancie zistil, že na Okresný súd Košice I. napadla dňa 29.06.2004 vec, týkajúca sa návrhu o zrušenie spoločnosti likvidáciou a vymenovanie likvidátora žalobcu ENERGY SK, a. s., ktorá bola skončená uznesením č. k. 27Cb/263/2004-366 z 23.03.2010 tak, že konanie bolo zastavené, pretože žalobca po zmene obchodného mena ESK a. s. v likvidácii so sídlom Námestie sv. Martina 9, Holíč, IČO: 36 232 718 stratil spôsobilosť byť účastníkom konania pre výmaz z obchodného registra. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.05.2010. Z tohto spisu súd prvej inštancie ďalej zistil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/69/2006-275, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.07.2006, krajský súd zrušil uznesenie Okresného súdu Košice I. č. k. 27Cb/263/2004-208 z 20.03.2006 v druhom výroku o zrušení spoločnosti ZACHEM, a. s. Strážske s likvidáciou, v treťom výroku o menovaní likvidátora - spoločnosti ENERGY SK, a. s. a v piatom výroku o nepriznaní náhrady trov konania účastníkom a o odmietnutí odvolania žalovaného v druhom rade. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.07.2006.

8. Ďalej sa súd prvej inštancie oboznámil so spisom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 15U 14/2006 vo veci návrhu na prijatie peňazí do súdnej úschovy podľa ust. § 185a a nasl. OSP zložiteľa JUDr. Viery Kotvanovej, notárky, so sídlom Námestie sv. Martina 9, Holíč, z ktorého vyplýva, že notárka dňa 24.05.2006 prijala do notárskej úschovy od zložiteľa ZACHEM, a. s. - ktorého likvidátorom je v zmysle vykonateľného uznesenia Okresného súdu Košice I. sp. zn. 27Cb/263/2004-2008 z 20.03.2006 spoločnosť ENERGY SK, a. s., Holíč - sumu 12.883.079 Sk za účelom splnenia záväzku spoločnosti ZACHEM, a. s. z vlastnej zmenky označenej č. 38/2001, vystavenej dňa 22.05.2001 vystaviteľom ZACHEM, a. s. pre prvého majiteľa Slávia Kapital, a. s., obchodník s cennými papiermi, IČO: 31 395 554 na sumu 12.665.972 Sk, ktorá bola splatná dňa 22.05.2002 v Prvej komunálnej banke a. s. v Michalovciach. Okresný súd Senica postúpil vec na ďalšie konanie Okresnému súdu Michalovce dňa 10.07.2006 a vec vedená na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 15U/14/2006 bola právoplatne skončená dňa 18.11.2008, kedy sa stalo právoplatným uznesenie č. k. 15U/14/2006-99 zo 7.10.2008, ktorým bolo zastavené konanie pre späťvzatie návrhu žalobcom z 30.10.2008, pričom dôvodom späťvzatia bola skutočnosť, že k 27.10.2008 nebolo rozhodnuté o návrhu zložiteľa o prijatí peňazí do úschovy.

9. Právna zástupkyňa žalobcu a vedľajšieho účastníka uviedla, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právnych úkonov je v tom, že notárska zápisnica je verejnou listinou, s ktorou sa môže ktokoľvek oboznámiť a aj keď žalobca mal vedomosť, že peniaze už nie sú v úschove a boli vydané, neplatnosť notárskej zápisnice spôsobila práve žalovaná, ktorá ako notárka uviedla do zápisnice údaje, žiadané žalovaným v druhom rade (ENERGY SK, a. s.), hoci si mala overiť, či uznesenie, ktorým sa pôvodne preukazoval žalovaný v druhom rade je právoplatné a vykonateľné. Notárka tak prijala do úschovy peniaze od osôb, ktoré na to neboli oprávnené a spôsobila tým neplatnosť právneho úkonu, keď nedodrжала podmienky dané ust. § 70 a nasl. Obchodného zákonníka. Ďalej poukázala aj na ust. 37 ods. 2 a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pretože právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný, pričom nemožné plnenie spočíva v tom, že notárka prijala do úschovy peniaze od osôb, ktoré na to neboli oprávnené. Právny úkon zloženia peňazí do notárskej úschovy nevykonala likvidátor a preto

notárka bola povinná takýto právny úkon odmietnuť, keďže osoba, ktorá ho vykonala nemala právo ho urobiť, pretože nikdy nebola likvidátorom.

10. Vzhľadom na námietku žalovanej, ktorá popierala pasívnu vecnú legitimáciu, súd prvej inštancie skúmal, či žalovaná je alebo nie je v danej veci pasívne vecne legitimovaná. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti právnych úkonov voči žalovanej ako notárke. Vzhľadom k postaveniu žalovanej, ktorá podľa tvrdenia žalobcu mala spôsobiť neplatnosť právnych úkonov, bolo nevyhnutné, aby súd prvej inštancie skúmal o aký vzťah ide, t. j. či sa jedná o súkromnoprávny občianskoprávny vzťah alebo o vzťah verejnoprávny. Občianskoprávnymi vzťahmi sú majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony (ust. § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Tieto vzťahy sú upravené normami súkromného práva a sú založené na princípoch právnej rovnosti subjektov, pretože práva a povinnosti, ktoré sú obsahom právnych vzťahov tejto povahy, vznikajú na základe prejavov vôle, vyplývajúcich z princípu autonómie vôle ich subjektov. Vzťahy, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení ich účastníkov a v ktorých orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti, sú verejnoprávne vzťahy. Pre vyriešenie otázky, či daný právny vzťah je súkromnoprávny alebo verejnoprávny, je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania). Tento vzťah treba následne analyzovať a správne právne posúdiť. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podradenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu („iura novit curia“). Pokiaľ súd rozhoduje o určovanom návrhu na základe skutkových okolností, so zreteľom na povahu ktorých alebo spôsob opisania ktorých prichádza do úvahy možnosť podradenia návrhom uplatneného nároku pod inú hmotno-právnu normu, než je uvedená v návrhu, musí vec správne posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v návrhu uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného určenia.

11. Z definície právneho postavenia notára, upraveného priamo Notárskym poriadkom, vyplýva, že notár je štátom určenou osobou vykonávajúcou notársku činnosť a ďalšiu činnosť podľa Notárskeho poriadku. Právne postavenie notára je upravené tak, že ustanovenie § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku výslovne uvádza, že vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci. Uvedené podporuje tiež ust. § 4 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v zmysle ktorého vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci. Žalobca svoj určovací nárok vyvodzuje z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi „domnelým“ likvidátorom žalobcu a notárkou vykonávajúcou notársku činnosť. Tento vzťah sa netýkal niektorej z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby a nevyplýval zo súkromného práva. Išlo o verejnoprávny vzťah, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie, charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve. Tento právny vzťah sa vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (notár) vystupoval voči druhému účastníkovi ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu spisovať a vydávať listiny o právnych úkonoch a konať vo veciach notárskych úschov. Právny vzťah notárky a účastníka, pre ktorého notárka písala a vydala listiny o právnych úkonoch, a v mene ktorého konala vo veciach notárskych úschov s týmito znakmi, sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Uvedený záver posilňuje tiež skutočnosť, že v prípade zodpovednosti notára za škodu spôsobenú účastníkovi konania v zmysle ust. § 40 ods. 1 Notárskeho poriadku, podľa ktorého notár zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa Notárskeho poriadku, ak zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci neustanovuje inak, jedná sa o osobitný druh zodpovednosti za škodu, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia osobitného zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (a nie všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka). Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci podľa § 3 ods. 1 Notárskeho poriadku, kde patrí aj konanie vo veciach

notárskych úschov. Aplikujúc vyššie citované zákonné ustanovenia je nutné dospieť k jednoznačnému záveru, že osobou, ktorá je v danom prípade nositeľom povinnosti za porušenie právnej povinnosti a má zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným zásahom do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb je Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, a nie žalovaná ako notárka. S poukazom na uvedené žalovaná, ktorú za účastníka konania označil žalobca, nie je v danej veci pasívne vecne legitimovaná, z dôvodu ktorého súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj skúmaním existencie naliehavého právneho záujmu, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle ust. § 80 písm. c/ OSP. Konštatoval, že pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaný návrh je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ním môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať ďalšie súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je daný naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha. Pokiaľ chcel žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musel by na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti v prejednávanej veci, vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, a na druhej strane vysvetliť, že práve ním podaný návrh je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/31/2011 zo 6.12.2012).

13. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobca nemôže mať na podaní predmetného určovacieho návrhu naliehavý právny záujem, pretože aj v prípade vyhovenia tomuto určovaciemu návrhu by nedošlo k vráteniu peňazí z úschovy v prospech žalobcu, nakoľko žalovaná dňa 15.12.2008 poukázala sumu 10.784.264,50 Sk na iný účet podľa príkazu žalobcu (po späťvzatí návrhu na zloženie peňazí do súdnej úschovy). Treba tiež prisvedčiť žalovanej, že ona sama neprejavila vôľu smerujúcu k vzniku, zmene alebo zániku právneho úkonu, s ktorým právne predpisy spájajú vznik, zmenu alebo zánik právnych skutočností, ale iba ako štátom určená osoba vykonala notársku činnosť tým, že spísala prejavy vôle iných osôb do notárskej zápisnice, ktorá je síce verejnou listinou, avšak notár v nej svoju vôľu nezachytáva. Určujúcim výrokom by nemohlo dôjsť k odstráneniu právnej neistoty, k posilneniu právneho postavenia účastníka alebo k rozhodnutiu, ktoré má preventívny charakter tým, že umožňuje predísť inému súdnemu konaniu. Právne postavenie žalobcu a ani žalovanej by sa ani po určení neplatnosti notárskej zápisnice nezmenilo, pretože by muselo nasledovať iné konanie, aby došlo k vráteniu peňazí žalobcovi, ktoré boli vzaté do úschovy a následne prevedené na iný účet. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podanom určovacom návrhu.

14. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že vec prejednal podľa ust. § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalobcu a vedľajšieho účastníka na jeho strane. Keďže nejde o vec v zmysle ust. § 214 ods. 1 OSP, v ktorej by bolo potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie, ani o vec porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, odvolací súd nevyhovel žiadosti odvolateľov o nariadenie pojednávania a vzhľadom na splnenie zákonných podmienok v zmysle ust. § 214 ods. 2 OSP rozhodol v odvolacom konaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

15. Odvolací súd konštatoval, že v rozpore s právnym názorom odvolateľov nezistil dôvody vylučujúce sudkyňu súdu prvej inštancie JUDr. Janku Butašovú z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci. Právny predpis súdu priamo nestanovuje povinnosť určovať termíny pojednávania v závislosti od vzdialenosti miesta bydliska, resp. sídla účastníkov, pričom najmä vzhľadom na skutočnosť, že žalobca aj vedľajší účastník sú zastúpení spoločným právnym zástupcom so sídlom v Bratislave, ktorý nemal žiaden dôležitý dôvod pre neúčast' na pojednávaní konanom dňa 23.09.2013, tak v určení termínu

pojednávania o 8.30 hod. objektívne nemožno vidieť porušenie procesných predpisov, negatívny zámer sudkyne a ani znemožnenie možnosti konať pred súdom pre ktoréhokoľvek z účastníkov. Za určitých okolností aj postup sudcu v konaní môže byť posudzovaný ako správanie vzbudzujúce pochybnosti o jeho nezaujatosti, avšak musí ísť o postup objektívne vzbudzujúci pochybnosti, pričom nepostačuje, aby išlo o postup v súlade s procesnými pravidlami, ktorý iba účastník z akýchkoľvek dôvodov považuje za postup v jeho neprospech. S poukazom na uvedené námietku odvolateľov voči konajúcej sudkyňi JUDr. Janke Butašovej považoval len za námietku majúcu základ v postupe sudkyne vo veci, na ktorú sa v zmysle ust. § 15a ods. 5 OSP neprihliada.

16. Ďalej odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie uviedol dôvody pre nedoplnenie dokazovania výsluchom Ing. Cipra, čo nemalo opodstatnenie už aj vzhľadom na konštatované dôvody zamietnutia žaloby, spočívajúce v nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní a nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ktoré predstavujú dôvody pre zamietnutie určovacej žaloby bez potreby dokazovania vo veci samej.

17. K výhrade odvolateľov o ich neupovedomení o pripojení spisu Okresného súdu Košice I. sp. zn. 27Cb/263/2004 odvolací súd uviedol, že uvedený spis bol riadne oboznámený na pojednávaní súdu konanom dňa 23.09.2013.

18. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v zásade správne riešil otázku týkajúcu sa pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní, ako aj naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ktorý v doterajšom konaní nebol ozrejmený zrozumiteľným vysvetlením, v čom spočíva pretrvávajúca právna neistota (ktorú nie je možné odstrániť inou ako určovacou žalobou), ako môže byť tretími osobami zneužitá predmetná notárska zápisnica osvedčujúca „iba“ už realizované zloženie a prijatie peňažných prostriedkov do notárskej úschovy a ako by prípadné vyhovie žalobe mohlo bez potreby ďalšieho súdneho sporu zmeniť postavenie žalobcu vo vzťahu k jeho zámeru domôcť sa zložených finančných prostriedkov, resp. náhrady škody voči niektorej zo zainteresovaných osôb. Zároveň odvolací súd upriamil pozornosť na to, že podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe notárska zápisnica nie je právnym úkonom, konanie o určenie jej neplatnosti nie je konaním o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je v zmysle ust. § 80 písm. c/ OSP a nakoľko oporu nemá ani v inom právnom predpise, žaloba nemôže byť úspešná. Obdobne právnym úkonom nie je samotné zloženie peňažných prostriedkov do notárskej úschovy. Ide o právnu skutočnosť, neplatnosti ktorej by bolo možné sa domáhať iba za existencie úpravy takéhoto nároku v hmotnom práve, ktorá v danom prípade absentuje (odvolací súd v tejto súvislosti nie je viazaný odlišným právnym názorom vysloveným v predloženej rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/37/2010-195 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/60/2013-250). Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal s poukazom na to, že žalovaná si uplatnené trovy konania v zákonnej lehote nevyčísľala.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzoval z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP t. j. že ako účastníkovi konania sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. g/ OSP, t. j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený. Na stranách 2 až 5 dovolania dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom člena predstavenstva žalobcu Ing. J. Cipra, pričom bez toho, aby dôkaz výsluchom vykonal, vopred vyslovil záver o výsledku navrhnutého dokazovania, keď konštatoval, že „výsluch člena predstavenstva žalobcu Ing. Cipra by nebol ani spôsobilým dôkazom vo vzťahu k právnemu dôvodu, pre ktorý súd žalobu zamietol“. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, nakoľko ustanovenie § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku, ktoré aplikoval, v rozhodnom čase neplatilo, a teda aplikoval na daný prípad novšiu právnu úpravu so spätnou účinnosťou, čo je nezlučiteľné s princípmi právneho štátu.

20. Podľa názoru dovolateľa, súd vec nesprávne právne posúdil, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej

moci, hoci predmetom konania nebola zodpovednosť žalovanej za škodu, ale určenie neplatnosti právnych úkonov. Nestotožnil sa ani so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní.

21. V ďalšej časti dovolania dovolateľ namietal, že odvolací súd neodstránil vadu konania, a to odňatie žalobcovi možnosti konať pred súdom, nakoľko ani odvolací súd nevykonával riadne dokazovanie obsahom súdneho spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 27Cb/263/2004. Nevysporiadal sa ani s námietkou, že súd prvej inštancie použil na posúdenie veci samej nesprávne ustanovenia právnych predpisov, keďže v rozpore so zákazom retroaktivity neprípustne aplikoval na daný prípad novšiu právnu úpravu (ust. § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku).

22. Ďalej dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie opomenul aplikovať ustanovenia Spravovacieho poriadku (ust. § 45 vyhlášky č. 543/2005 Z. z.), ktoré stanovujú súdom povinnosť postupovať v konaní hospodárne. Vo vzťahu k žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane súd prvej inštancie postupoval nehospodárne, keď začiatok pojednávania stanovil o 8.30 hod. v Skalici, čím im bezdôvodne sťažil výkon základného práva osobne sa zúčastniť pojednávania.

23. V závere dovolania dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje právne posúdenie veci samej, je nepresvedčivé a nepreskúmateľné, čím dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom a boli porušené jeho ústavné práva na súdnu ochranu.

24. Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí v zmysle ust. § 243 OSP.

25. K dovolaniu žalobcu zaslala žalovaná písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, keďže nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie navrhnutých dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Citácia novšej právnej úpravy (ust. § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku) nemohla zmeniť právne posúdenie veci, teda nespôsobilá nesprávne rozhodnutie vo veci, z dôvodu ktorého odvolací súd na túto námietku žalobcu, uvedenú už v jeho odvolaní, neprihliadol, keďže podľa ustanovenia § 212 ods. 3 OSP (ktoré platilo v čase rozhodovania odvolacieho súdu) na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rovnako nariadenie pojednávania na skoršiu hodinu, než je predstava žalobcu, nepredstavuje dôvod, pre ktorý by mal byť sudca súdu prvej inštancie vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci.

26. Rozhodnutie odvolacieho súdu z pohľadu kvalitatívnych požiadaviek na odôvodnenie tiež spĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a preto nie je daný dovolací dôvod v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

27. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalobcu bolo podané na poštovom úrade dňa 21. septembra 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (zákon č. 99/1963 Zb.). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Konania začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálna a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (ust. § 470 ods. 4 CSP).

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd funkčne

príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania v zmysle ust. § 470 ods. 4 CSP, po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

30. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobcu posudzoval v zmysle ust. § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobca dovolanie podal.

31. Podľa ust. § 236 ods. 1 OSP, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

32. V preskúmvanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa ust. 238 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia, je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa odseku 3 vyššie citovaného ustanovenia, je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP.

33. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie možno konštatovať, že dovolateľom podané dovolanie nie je prípustné, pretože smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky uvedené v ust. § 238 OSP.

34. Dovolanie by tak bolo prípustné iba vtedy, ak by konanie, v ktorom bol napadnutý rozsudok vydaný, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, uvedených v ust. § 237 ods. 1 OSP. Citované zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak je konanie, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané, postihnuté niektorou z väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia, t. j. ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

35. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v ust. § 237 ods. 1 OSP, prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti podľa ust. § 242 ods. 1 OSP. V prípade, ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal.

36. Dovolateľ v dovolaní nenamietal žiadnu vadu konania majúcu za následok prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až písm. e/ a písm. g/ OSP a existenciu takejto vady nezistil z úradnej povinnosti (ex offio) ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

37. Dovolateľ v dovolaní vyslovene namietal vadu konania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a vadu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. g/ OSP z dôvodu, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

38. Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľ videl v tom, že odvolací súd nevykonával riadne dokazovanie obsahom súdneho spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 27Cb/263/2004 a opomenul aplikovať ustanovenia Spravovacieho poriadku o povinnosti súdu postupovať v konaní hospodárne tým, že akceptoval to, že súd prvej inštancie nariadil začiatok pojednávania o 8.30 hod. v Skalici, čím sťažil žalobcovi so sídlom v Humennom a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane so sídlom v Michalovciach výkon jeho základného práva osobne sa zúčastniť pojednávania (pretože keby sa títo

chceli pojednávania zúčastniť, museli by okrem nákladov na cestu vynaložiť aj náklady na ubytovanie). Ďalej namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, neobsahuje právne posúdenie veci, je nepresvedčivé a nepreskúmateľné a odvolací súd tiež nereflektoval na to, že súd prvej inštancie v rozpore so zákazom retroaktivity neprípustne aplikoval na daný prípad novšiu právnu úpravu, a to ust. § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku.

39. Podľa ustálenej judikatúry NS SR pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP rozumie taký nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Zo znenia zákona „ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom“ vyplýva, že následok v podobe znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania musí byť v príčinnej súvislosti s nesprávnym procesným postupom súdu, teda s porušením procesných predpisov upravujúcich konanie pred súdom. Odňatie možnosti konať pred súdom dáva ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ OSP do súvislosti výslovne s faktickou činnosťou súdu, a nie s rozhodnutím súdu alebo právnym posúdením veci.

40. Dovolací súd upriamuje pozornosť na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3.12.2015 k výkladu ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Ide o výnimočný prípad, keď ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne, ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“.

41. Podľa názoru dovolacieho súdu, v preskúmvanej veci odôvodnenie rozhodnutia súdov oboch inštancií nie je nedostatočné, a teda nepreskúmateľné, resp. nie je arbitrárne a svojvoľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ust. § 157 ods. 2 OSP. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov (nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe a nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej). Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že tento vo svojom odôvodnení podrobne uviedol skutkový a právny stav, na základe ktorého súd prvej inštancie žalobu zamietol, pričom sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, vrátane odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, pričom sa zaoberal aj námietkami, ktoré žalobca uviedol v odvolaní a ktoré odvolací súd považoval za nedôvodné z dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozsudku. Takýto postup odvolaciu súdu umožňovalo ust. § 219 OSP. Podľa odseku 1 citovaného ustanovenia platí, že odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia platí, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku a umožňoval dovolateľovi (žalobcovi) zúčastniť sa na úkonoch prvostupňového a odvolacieho súdu. Zo skutočnosti neúčinného uplatnenia práva, ktorá viedla k neúspechu žalobcu v konaní, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu, alebo s jeho závermi, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Keďže odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie v súlade s ust. § 214 ods. 1 OSP, nemohol vo veci vykonávať žiadne dokazovanie, vrátane dokazovania obsahom súdneho spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 27Cb/263/2004. Uvedená námietka bola vznesená už v odvolaní, pričom odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku k tejto námietke uviedol, že spis Okresného súdu Košice I

sp. zn. 27Cb/263/2004 bol riadne oboznámený na pojednávaní súdu prvej inštancie, konanom dňa 23.09.2013. Predmetom odvolania boli aj námietky týkajúce sa toho, že súd prvej inštancie nedoplňil dokazovanie o výsluch Ing. Cipra a konajúca sudkyňa JUDr. Janka Butašová nariadila termín pojednávania o 8.30 hod., čím mala znemožniť žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane účasť na pojednávaní, z dôvodu ktorého odvolateľa v odvolaní namietali jej zaujatosť. Uvedenými námietkami sa zaoberal odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku, keď konštatoval, že doplnenie dokazovania výsluchom Ing. Cipra nebolo potrebné vzhľadom na súdom prvej inštancie konštatované dôvody zamietnutia žaloby, spočívajúce v nepreukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení a nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Odvolací súd nezistil žiadny dôvod opodstatňujúci vylúčenie sudkyne JUDr. Janky Butašovej z pojednávania a rozhodovania veci, pričom poukázal na to, že právny predpis súdu priamo nestanovuje povinnosť určovať termíny pojednávania v závislosti od vzdialenosti miesta bydliska, resp. sídla účastníkov. Poukázal aj na to, že žalobca a vedľajší účastník na jeho strane sú v konaní zastúpení spoločným právnym zástupcom - advokátkou so sídlom v Bratislave, ktorá nemala žiaden dôležitý dôvod pre neúčasť na pojednávaní konanom dňa 23.09.2013. V určení termínu pojednávania o 8.30 hod. preto objektívne nemožno vidieť porušenie procesných predpisov, negatívny zámer sudcu a ani znemožnenie ktorémukolvek z účastníkov konať pred súdom. K uvedenému dovolací súd dodáva, že účastník konania sa nemusí pojednávania osobne zúčastniť, pretože pokiaľ je v konaní zastúpený advokátom (ako zástupcom, ktorého si zvolil) postačuje, ak sa pojednávania zúčastní advokát. Účastník by mal povinnosť zúčastniť sa pojednávania len v tom prípade, pokiaľ by ho súd predvolal na výsluch a podobne. Samozrejme, že každý účastník má právo osobne sa zúčastniť pojednávania a pokiaľ je jeho bydlisko alebo sídlo značne vzdialené od sídla súdu, na ktorom sa má pojednávanie uskutočniť, má právo ubytovať sa, pričom tieto náklady, ako aj ďalšie jeho náklady ako napr. cestovné, sú súčasťou jeho trov konania, o náhrade ktorých rozhodne súd podľa príslušných procesných ustanovení v závislosti od úspechu alebo neúspechu účastníka vo veci - vo vzťahu k druhému účastníkovi konania. Nariadenie termínu pojednávania súdom prvej inštancie o 8.30 hod. v Skalici, t. j. v sídle súdu značne vzdialenom od miesta bydliska, resp. sídla žalobcu a vedľajšieho účastníka na jeho strane ani podľa názoru dovolacieho súdu nepredstavuje odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

42. Vykonávanie a hodnotenie dôkazov upravuje Občiansky súdny poriadok, ktorý v ustanovení § 132 upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, v zmysle súd ktorej hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Jeho povinnosťou je rozhodnúť vo veci na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ust. § 153 ods. 1 OSP), pričom súdu prislúcha rozhodnúť o tom, ktoré z dôkazov navrhnutých účastníkmi vykoná a ktoré nevykoná (ust. § 120 ods. 1 OSP). V občianskom súdnom konaní je súd povinný zvážiť, ktoré dôkazy je potrebné vykonať, pričom dôvodnosť návrhov účastníkov konania na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu navrhnutého účastníkom konania, resp. vykonanie iných dôkazov na zistenie skutkového stavu veci nemožno považovať za postup, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (viď R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý účastník konania zo svojho subjektívneho pohľadu považuje za dôležitý. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu, a nie účastníkovi konania (ust. § 120 ods. 1 OSP). Nevykonanie dôkazu navrhnutého žalobcom (výsluch Ing. Cipra) súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd odôvodnili v rozsudku tým, že ho nepovažovali za potrebné vykonať s ohľadom na záver, ktorý z už vykonaného dokazovania postačoval pre rozhodnutie vo veci samej, ako aj s poukazom na ustanovenie § 120 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého je vecou úvahy súdu, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná alebo nevykoná. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd sa nestotožnil s názorom dovolateľa, že tým, že súd prvej inštancie nevyhoviel jeho návrhu na výsluch Ing. Cipra, tak mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom. Tak ako je už vyššie konštatované, súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré účastníci v priebehu súdneho konania navrhli, nakoľko dokazovanie v občianskom súdnom konaní vykonáva súd, pričom len on má právo rozhodnúť o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná a ktoré nevykoná, pretože súd určuje rozsah a mieru, v akej sa vykonáva dokazovanie. Nevykonaním dôkazu navrhnutého žalobcom preto nedošlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom v zmysle ust. §

237 ods. 1 písm. f/ OSP.

43. Pokiaľ dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie aplikoval na daný prípad novšiu právnu úpravu (ust. § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku), tak z hľadiska obsahového ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 OSP a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené, dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, avšak nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil alebo nepoužil správny právny predpis a či ho správne alebo nesprávne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne alebo nesprávne právne závery prichádzalo do úvahy až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad však v preskúmvanej veci nejde). Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že ustanovenie § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku bolo zavedené s účinnosťou od 1.09.2009 zákonom č. 304/2009 Z. z. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci. Je pravda, že ku dňu spísania predmetnej notárskej zápisnice a prijatia peňazí do úschovy uvedené ustanovenie ešte neplatilo. Ako však vyplýva z dôvodovej správy k ust. § 4 ods. 4 zákona č. 304/2009 Z. z., citované ustanovenie len *expressis verbis* zadefinovalo, že vykonávanie notárskej činnosti (ktorú vykonáva notár, nie iné ním poverené osoby) je výkonom verejnej moci. Ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 304/2009 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1.09.2009 zmenil a doplnil zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) len výslovne zadefinovalo postavenie notára ako orgánu verejnej moci v nadväznosti na ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona, ustanovenia ktoré platili aj predtým a rovnako činnosť notára pri vykonávaní notárskej činnosti bola považovaná za výkon verejnej moci, hoci do 31.08.2009 to *expressis verbis* nebolo upravené v zákone. Aplikácia nového ustanovenia § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku v znení zákona č. 304/2009 Z. z. (právne posúdenie vecí) nebola rozhodujúcou pre výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola určovacia žaloba zamietnutá pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe (dôvod ktorý už sám postačoval na zamietnutie žaloby). Dovolateľom vytýkaná citácia novšej právnej úpravy ust. § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku bola bez zjavnej relevancie vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvej inštancie a jej uvedenie, resp. neuvedenie nemalo žiadny vplyv na zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie. Tak, ako je už vyššie konštatované, však nesprávne právne posúdenie veci samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

44. Pokiaľ dovolateľ prípustnosť dovolania zakladal na ust. § 237 ods. 1 písm. g/ OSP, dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v dovolaní neuviedol žiadny dôvod, z ktorého by bolo zrejmé, prečo nemal vo veci rozhodnúť konkrétny sudca, ktorý rozhodoval alebo prečo súd nebol správne obsadený. Pokiaľ dôvod prípustnosti mala založiť skutočnosť, že sudkyňa súdu prvej inštancie vytýčila termín pojednávania o 8.30 hod., dovolací súd odkazuje na bod 41 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Opätovne poukazuje na to, že námietkou zaujatosti sudkyne JUDr. Janky Butašovej sa zaoberal už odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku, keďže túto námietku uviedol žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Vytýčenie termínu pojednávania o 8.30 hod. nepredstavuje zákonný dôvod na vylúčenie sudcu z pojednávania a rozhodovania veci a nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. g/ OSP.

45. S poukazom na to, že v posudzovanom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ OSP a ani z ust. § 238 OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

46. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

47. O návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia dovolací súd už nerozhodoval, keďže dovolanie žalobcu bolo odmietnuté.

48. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 451 ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, druhá veta CSP a ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.